

[Indenrigsministeren.]

skeligheder med, nemlig Soda, men alligevel regner man med, at man vil kunne klare Situationen, hvad Glas angaar.

Hvad Radiatorer angaar, er der visse Vanskeligheder. De bestaar, saa vidt jeg har forstaaet, navnlig deri, at det er vanskeligt at faa de tynde Plader, og endvidere i, at man paa Støberierne, hvor man støber Støbejernsradiatorer, i nogen Grad mangler Arbejdskraft. Med Hensyn til Rør, baade Trykrør og Faldrør og almindelige Smedejernsrør og Staalrør, skulde Situationen være en saadan, at man saa nogenlunde kan regne med at komme igennem. I det hele taget maa det vist siges, at det Materiale, som der kan blive størst Vanskelighed med ud over Sten og Træ, er Sanitetsmateriale, men man har Løfter om ikke helt ubetydelige Mængder af Sanitetsvarer fra en Række forskellige Lande, vel ca. 1 000 t i alt.

Saa er der Kalken, Cementen og Sømene, men ogsaa hvad disse Varer angaar, maa det i det store og hele siges, at Tilførselen eller Fremstillingen, hvad det nu er, er tilfredsstillende.

Jeg har her nævnt det meste af, hvad der kan siges om Mulighederne for Materialernes Fremskaffelse, og man vil deraf formentlig have forstaaet, at det hele er knap saa let, som visse Godtfolk ved de dertil givne Lejligheder vil give Indtryk af. Hvad angaar Materialetilførslerne og Materialeanskaffelser, kan det ikke gaa efter den Madam Mangor'ske Recept: „Man tager . . .“ Det er, baade hvad indenlandske og udenlandske Materialer angaar, i meget høj Grad afhængigt af, hvad vi kan faa, og det er meget begrænset, hvad vi kan faa. Det er vel i og for sig ikke underligt, at en Verden, der i mere end 6 Aar som sit højeste Maal har haft at ødelægge, i det 7de Aar, hvor man skal begynde Opbygningen, kommer til at staa uden det Materiale, hvormed Opbygningen skal ske. Vi har altsaa mærket det, og jeg kan ikke og bør vel heller ikke tilbageholde en Bemærkning om, at vi i den allernærmeste Tid kan komme til at mærke det endnu meget mere end i de sidste Maaneder, idet det maa staa klart for enhver, at hvis Strejken i U. S. A. fortsætter, vil efterhaanden det meste af det, jeg her har sagt med Hensyn til Fremtiden, i alt Fald for en Tid blive illusorisk.

Det er altsaa begrænset, hvad vi faar, og hvad vi har af Materiale. Derfor er det givet, at man maa tilstræbe den mest hensigtsmæssige Udnyttelse af Materialet, og

Overvejelser i den Retning har været i Gang dels i Indenrigsministeriet, dels og navnlig i det af Indenrigsministeriet nedsatte Bolig- og Byggeudvalg. Man har dog baade i Ministeriet og i Udvalget været helt klar over, at der brugtes overordentlig mange Materialer og overordentlig megen Arbejdskraft til Reparationsarbejder, til Tilbygning, Paabygning og Ombygning og hvad ved jeg.

Nu vil jeg sige, at man maa ikke, naar man vurderer hele dette Forhold, glemme, at vi har gennemlevet en Aarrække, hvor man paa Grund af manglende Materialer og meget andet, for Resten ogsaa paa Grund af manglende Lyst til at udrette noget, har forsømt en hel Del baade i den ene og den anden Retning; og det var maaske ikke saa helt unaturligt og næppe heller helt urimeligt, at man netop i Overgangstiden satte ind og foretog Vedligeholdelsesarbejder og Reparationer. Men naturligvis erkender jeg, at der maa være Grænser for alting i en Tid, hvor Boligspørgsmaalet i den Grad brænder paa, som det gør i Øjeblikket. Og derfor har man altsaa i Forstaaelse med mig inden for Bolig- og Byggeudvalget — det var, saa vidt jeg har forstaaet, det første, Udvalget tog op — overvejet, hvad der kunde gøres for at formindske Reparationerne og derigennem forøge Mulighederne for egentligt Boligbyggeri. Man kunde naturligvis — jeg har hørt Folk, der var inde paa den Tanke, og den er ikke helt urimelig — man kunde naturligvis have sagt: Nu standser vi, skal vi sige for et Aar alle Reparationer, al Vedligeholdelse, og saa ofrer vi i dette Aar alle de Materialer og al den Arbejdskraft, vi har, paa det egentlige Boligbyggeri, men man kan naturligvis ikke sige, at en saadan Tanke i alle Henseender er helt rimelig. Der ligger en betydelig samfundsmæssig Interesse i, at Vedligeholdelsesarbejderne holdes i Gang, ogsaa en betydelig økonomisk Interesse. Hvis man vilde gennemføre en saadan Ordning, vilde den vel ogsaa støde paa næsten uoverstigelige administrative Vanskeligheder, og den vilde — og det kan man ikke helt se bort fra — gøre adskillige Tusinde smaa Haandværkere, der sidder rundt omkring i Landet, og som ikke kan og ikke vil paa tage sig andet end Reparationsarbejder, brødløse.

Derfor har man altsaa hverken fra Udvalgets eller fra Ministeriets Side ment at kunne skride til det af mig nævnte drastiske Skridt, men derimod har Udvalget udarbejdet en Række Regler, som, hvis de